

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

القعدة اليقظة

شهادت حضرت امام امیرالمؤمنین علیه السلام

تسلیت باد

مجله نشریه ۱۸۳

مجله نشریه ۱۸۳

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَا جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ
 يَا جَابِرُ هَذَا شَهْرٌ رَخِصَانٌ مِنْ صِتَامِ نَهْرَةٍ
 وَ قَامَ وَرِثًا مِنْ لَيْلِيهِ وَعَقَبُ بَطْنَةٍ وَ فَرْجَةٌ
 وَ عَقَبُ لِسَانَتِهِ خَرَجَ مِنْ نُكُوبِهِ عَخْرُوجُهُ مِنَ الشَّهْرِ
 فَقَالَ جَابِرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا لَصِغْتَ هَذَا الْكَلِمَةَ
 فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَا جَابِرُ
 وَ مَا لَصِغْتُ هَذِهِ الشُّرُوطَ
 پیامبر خدا به جابر بن عبدالله فرمود
 ای جابرا این ماه رمضان است؛ هر کس روزه بگیرد
 و بخش از شب را به دعا بپردازد و عفت و شکم و دامن
 داشته باشد و زینتش را نگذارد از گناهان خود بیرون می‌رود
 همان‌طوری که از ماه رمضان خارج می‌شود جابر عرض کرد
 ای پیامبر خدا این سخن چقدر نیکوست، پیامبر فرمود
 و رعایت این شرط‌ها چه سخت است.
 کافی، ج ۴، ص ۸۷

* توجه: *

نشریه موازین را می‌توانید
 از طریق سایت پاسدار و سراج اندیشه دریافت کنید.

نماینده ولی فقیه در سپاه
 و قمر تأیید شرعی ضوابط و برنامه‌ها
 معاونت انطباق با مبانی فقهی

س ۱۲) حکم نماز و روزه‌هایی که افراد بعلت جهل در حال جنابت انجام داده اند چیست؟
 ج) نمازهایی را که در حال جنابت خوانده باید قضا نمایند و روزه‌ها در صورتی که جاهل به اصل جنابت بوده و اصلاً نمی‌فهمیده جنابت چیست، صحیح است ولی اگر جنابت را می‌دانسته و جاهل به وجوب غسل بوده باید قضا روزه‌ها را به جا آورد، ولی کفار به او واجب نیست.
 س ۱۳) آیا کفاره روزه را به واجب‌النفقة می‌شود داد؟
 ج) کفاره روزه را نمی‌توان به واجب‌النفقة داد.
 س ۱۴) آیا کفاره روزه را می‌توان در امور فرهنگی، ساختن مسجد، جشن ازدواج و مانند آن صرف کرد؟
 ج) خیر، صرف آن در این امور جایز نیست و باید با آن فقیران را اطعام کرد.
 س ۱۵) آیا می‌شود کفاره ماه رمضان را به یک فقیر داد؟
 ج) کفاره افطار عمدی روزه باید بطور جداگانه به شصت فقیر داده شود، ولی کفاره تاخیر یا فدیة چند روز را می‌توان به یک فقیر داد.
 س ۱۶) آیا شوری روی لب اگر هنگام بیرون آوردن زبان وارد دهان شود، روزه را باطل می‌کند؟
 ج) روزه را باطل نمی‌کند، حتی اگر چیزی را بچشد تا ببیند نمکش به مقدار لازم است یا نه، مثل اینکه غذا را در دهانش ببرد و بیرون بریزد، تا چندیکه که از حلق پائین نرود روزه‌اش باطل نیست.

س ۱) اگر کسی تصمیم بگیرد در ماه مبارک رمضان روزه‌اش را باطل کند اما قبل از باطل کردن روزه، از تصمیم خود منصرف شود، حکم روزه‌اش چیست؟ اگر این امر در روزه غیر ماه رمضان پیش آید چه حکمی دارد؟

ج) اگر روزه دار در اثنای روز از نیت روزه گرفتن بر گردد به طوری که قصد ادامه روزه نداشته باشد، روزه‌اش باطل می‌شود و قصد دوباره او برای ادامه روزه فایده ندارد، ولی باید از کاری که روزه را باطل می‌کند تا اذان مغرب خودداری کند و بعداً هم قضا دارد.

اما اگر دچار تردید شود به این معنی که هنوز تصمیم نگرفته است روزه را باطل کند، یا تصمیم بگیرد کاری را که موجب باطل شدن روزه است انجام دهد مثلاً بخواهد آب بخورد و هنوز آن را انجام نداده، در این دو صورت صحت روزه او محل اشکال است و احتیاط واجب آن است که روزه را تمام کند و بعداً هم آن را قضا نماید.

این حکم در روزه ماه مبارک رمضان و هر روزه واجب معین مانند نذر معین و امثال آن ساری و جاری است.

س ۲) آیا غش کردن و بیهوشی روزه را باطل می‌کند؟
ج) اگر قبلاً نیت روزه داشته، احتیاط (مستحب) این است که روزه آن روز را تمام کند و بعداً قضایش را هم بگیرد.
س ۳) اگر کسی در ماه مبارک جنب شود و بعلت ندانستن مسئله فکر کند روزه‌اش باطل است و روزه‌اش را افطار کند آیا علاوه بر قضا کفاره هم بر او واجب می‌شود؟

ج) اگر در یادگیری مسأله کوتاهی کرده باشد، کفاره نیز واجب است.

س ۴) اگر فردی در حال روزه عمدتاً - برای شستشوی دهان یا مضمضه قبل از وضو و یا خنک کردن دهان و با اعتماد به اینکه آب فرو نمی‌رود آب وارد دهان خود کند، اما بی‌اختیار آب فرو رود، آیا روزه او باطل است و باید آن را قضا نماید یا خیر؟

ج) در غیر وضوی نماز واجب، احتیاط این است که قضا کند.

س ۵) تکلیف شخصی که بر اثر جهل به مسأله، عمدتاً روزه‌اش را افطار کرده چیست؟ آیا فقط قضا دارد یا باید کفاره هم بدهد؟

ج) اگر به سبب بی‌اطلاعی از حکم شرعی، کاری را انجام دهد که روزه را باطل می‌کند - مثل اینکه نمی‌دانست خوردن دارو نیز مانند سایر خوردنی‌ها روزه را باطل می‌کند و در روزه ماه رمضان دارد خورد - روزه‌اش باطل است و باید آن را قضا کند ولی کفاره بر او واجب نیست.

س ۶) اگر انسان، در حال روزه واجب، سهواً چیزی بخورد و به خیال این که روزه‌اش باطل شده است، افطار کند، آیا غیر از قضا کفاره هم بر او واجب است؟

ج) اگر جاهل مقصر بوده یعنی در یاد گرفتن مسئله کوتاهی کرده قضا و کفاره بر او واجب است و اگر جاهل قاصر بوده باید روزه را قضا کند ولی کفاره ندارد.

س ۷) اگر انسان شک داشته باشد که روزه برایش ضرر دارد یا نه؛ ولی پزشک او را از گرفتن روزه منع نماید، تکلیفش چیست؟

ج) اگر از گفته پزشک یقین پیدا کند که روزه برای او ضرر دارد، روزه گرفتن برای او واجب نیست، بلکه جایز هم نیست.

س ۸) هنگامی که روزه می‌گیرم، به شدت بدنم سست می‌شود و نمی‌توانم کارهایم را انجام دهم، وظیفه من چیست؟
ج) این گونه ضعف و سستی‌ها تا حدودی لازمه روزه است و برای نوع افراد پیش می‌آید و به جهت آن نمی‌تواند روزه را خورد؛ ولی اگر ضعف به قدری باشد که معمولاً نمی‌شود آن را تحمل کرد، خوردن روزه اشکال ندارد.

البته انسان می‌تواند در این شرایط در حد مسافت شرعی (۲۳/۵ کیلومتر) به مسافرت برود و روزه خود را بخورد و به وطن برگردد.

س ۹) کسی که در ماه رمضان پیش از ظهر قصد سفر دارد، آیا می‌تواند در منزل خود صبحانه بخورد؟

ج) روزه‌داری که پیش از ظهر قصد سفر دارد، تا حد ترخص نرسیده، نمی‌تواند روزه را باطل کند، و اگر پیش از آن روزه را باطل کند، باید روزه را قضا نماید و کفاره هم بدهد.

س ۱۰) اگر قبل از اذان صبح وقت کم باشد و برای سحری خوردن و انجام غسل جنابت فرصتی باقی نمانده باشد، باید کدام را انتخاب کرد؟ در صورت ترک غسل جنابت، آیا باید کفاره پرداخت شود؟

ج) چنانچه روزه گرفتن بدون سحری برای شخص جنب حرجی نیست، واجب است غسل کند و اگر حرجی است واجب است تیمم بدل از غسل نماید، اگر تیمم نکند، علاوه بر قضا، کفاره هم بپردازد.

س ۱۱) کسانی که بواسطه شغل سخت، روزه برایشان حرجی (دشوار) باشد و یا بواسطه کم سن و سال بودن روزه گرفتن برایشان مشقت شدید داشته باشد، آیا از اول روز می‌توانند افطار کنند؟

ج) خیر، در فرض سؤال هر وقت دچار حرج و مشقت شدند می‌توانند افطار کنند و احتیاط واجب آن است که به مقدار ضرورت افطار کرده و در بقیه روز امساک نمایند.